

WSTĘP

Zdjęcie geochemiczne w skali 1:25 000 na arkuszu Chorzów M-34-62-B-b jest kontynuacją szczegółowych prac kartograficznych, zapoczątkowanych w latach 1996–1999 opracowaniem pilotowego arkusza Sławków M-34-63-B-b Szczegółowej mapy geochemicznej Górnego Śląska (Lis, Pasieczna, 1999). Do roku 2016 opracowano 17 arkuszy. Prace sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej po akceptacji Ministerstwa Środowiska.

Obszar arkusza leży w centralnej części Górnos Śląskiego Okręgu Przemysłowego (GOP), który jest najbardziej uprzemysłowionym i zurbanizowanym rejonem kraju. Jego przeważająca część położona jest na terenie miast Chorzów i Świętochłowice. Część wschodnia arkusza obejmuje dzielnice Siemianowic Śląskich i Katowic, część zachodnia – dzielnice Rudy Śląskiej, a niewielki rejon przy północnej granicy należy do Bytomia.

Głównymi czynnikami wpływającymi na stan środowiska przyrodniczego są: historyczna i współczesna eksploatacja złóż węgla kamiennego, przemysł energetyczny oraz hutnictwo żelaza i cynku. Z działalnością tych gałęzi przemysłu, rozwijanych z największą intensywnością w połowie XIX w., związane jest powstanie anomalii geologiczno-antropogenicznych szeregu pierwiastków w glebach, osadach strumieniowych, rzecznych i w wodach powierzchniowych (Lis, Pasieczna, 1995a, b, 1997).

Zdecydowana większość powierzchni arkusza ma charakter przemysłowy i jest przekształcona antropogenicznie. Mieszczą się tu zakłady przemysłu wydobywczego, energetycznego, hutniczego i chemicznego.

Wyniki badań geochemicznych, zaprezentowane w formie kartograficznej wraz z obszernym komentarzem tekstowym i zestawieniami tabelarycznymi, przedstawiają aktualny stan jakości gleb, osadów śródlądowych zbiorników wodnych i wód powierzchniowych, porównanie do naturalnego tła regionalnego oraz obowiązujących normatywów prawnych.

Zgromadzone informacje mogą być przydatne przy opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prowadzeniu postępowań związanych z wydawaniem decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych i pozwoleń wodnoprawnych, ocenie zagrożeń dla środowiska gruntowo-wodnego oraz wypełnianiu obowiązku nałożonego na starostów ustawą Prawo ochrony środowiska, tj. prowadzeniu okresowych badań jakości gleby i ziemi w ramach monitoringu państwowego.

Wersja elektroniczna atlasu dostępna jest pod adresem <http://www.mapgeochem.pgi.gov.pl>

W realizacji opracowania brali udział:

- **A. Pasieczna** – koncepcja i projekt badań, nadzór i koordynacja prac;
- **A. Biel, K. Karwacki, T. Kolecki, P. Kwecko, W. Markowski** – pobieranie próbek;
- **T. Kolecki, W. Markowski, A. Pasieczna** – bazy danych;
- **I. Jaroń, D. Lech, A. Maksymowicz, E. Włodarczyk** – kierownictwo i koordynacja prac analitycznych;
- **M. Cichorski, Z. Prasol** – mechaniczne przygotowanie próbek do analiz;
- **M. Bellok, M. Bialecka, M. Gembal, E. Maciolek** – chemiczne przygotowanie próbek do analiz;
- **J. Gąsior, M. Janasz, M. Jaskólska, M. Stasiuk** – oznaczanie zawartości węgla organicznego;
- **M. Bellok, M. Bialecka, M. Gembal, E. Kałwa, E. Maciolek** – oznaczanie pH;
- **E. Górecka, D. Karmasz, J. Retka** – oznaczanie rtęci;
- **W. Bureć-Drewniak, I. Jaroń, J. Kucharzyk, M. Liszewska** – analizy ICP-AES; **I.A. Wysocka** – analizy ICP-MS;
- **M. Chada, A. Lewandowska, A. Stawicka, W. Wolski, M. Zdonek** – analizy granulometryczne;
- **A. Pasieczna** – obliczenia statystyczne;
- **T. Kolecki, W. Markowski, A. Pasieczna** – opracowanie map geochemicznych;
- **W. Ogrodowczyk** – opracowanie mapy geologicznej.